

STORIAS

ALFABETIZAREA REIMAGINATĂ

În interiorul testării proiectului STORIAS

și a strategiilor viitoare

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

CONȚINUT

1. INTRODUCERE	p.3
<ul style="list-style-type: none"> • Ce este abordarea STORIAS? p.5 • Accesibilitatea resurselor STORIAS p.7 • Provocările legate de dobândirea competențelor de literație elementare: Perspectiva țării partenere p.10	
<ul style="list-style-type: none"> ▷ Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Franța p.10 ▷ Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Belgia p.11 ▷ Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Italia p.13 ▷ Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Grecia p.14 ▷ Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Polonia p.15 ▷ Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în România p.17	
2. TESTAREA ABORDĂRII STORIAS: TESTIMONIALE DE LA PROFESORI ȘI ELEVI	p.20
<ul style="list-style-type: none"> • Contextul testării p.21 • Cum am pregătit profesorii pentru testarea și utilizarea materialelor noastre? p.25 • Testarea kiturilor STORIAS în clasă p.27 • Testarea în clasă a POVEȘTILOR PARTICIPATIVE p.35	
3. ETAPA URMĂTOARE	p.42
4. CONCLUZII	p.49
5. BIBLIOGRAFIE	p.51

1

INTRODUCERE

Acest ghid reprezintă și sintetizează cei doi ani de muncă asiduă în dezvoltarea de resurse inovatoare și creative pentru a regândi predarea literației în școlile primare din Europa. Conceput pentru a oferi un sprijin suplimentar cadrelor didactice, acest ghid prezintă bune practici și mărturii privind implementarea instrumentelor Storias în cadrul clasei și acasă. Prin intermediul acestor pagini, parteneriatul urmărește să valorifice rezultatele proiectului pentru a asigura cea mai bună transferabilitate posibilă a resurselor și a abordării dezvoltate cu ajutorul metodei Storias

Pe baza testării resurselor și a experienței profesionale a partenerilor, ne propunem să promovăm importanța proiectului Storias **în dezvoltarea competențelor de bază în domeniul literației la elevii cu vârste cuprinse între 5 și 10 ani**. Printr-o varietate de instrumente de povestire și materiale adaptate care vizează abilitățile de scriere și citire, metoda Storias oferă o abordare incluzivă a predării literației, luând în considerare elevii cu TSI și elevii pentru care educația tradițională ar putea să nu fie relevantă. Structurate în trei categorii de rezultate care au fost testate în diferite țări ale parteneriatului și în diferite școli, resursele prezentate în cadrul acestui ghid vizează diferite aspecte ale acestei metode alternative de predare a literației.

Primul rezultat este compus din **24 de Storiaskits** care abordează povești populare și portrete de personaje naționale. Fiecare storybox conține o carte de activități și un instrument de povestit, ambele vizând abilitățile de lectură și motricitate fină. Cel de-al doilea tip de resurse sunt **Poveștile participative**, care au fost concepute într-o versiune pentru elevi și profesori și care se adresează dezvoltării abilităților de scriere și de creație. Ultimul rezultat care a fost testat, este **ghidul pedagogic**. Destinat profesorilor și profesioniștilor, acest ghid are rolul de a defini domeniul de aplicare și rezultatele pedagogice ale acestor instrumente de povestire.

Prezentul ghid de punere în aplicare a fost structurat în patru capitole. În primul rând, vom prezenta proiectul în ceea ce privește accesibilitatea resurselor sale, precum și provocările și perspectivele naționale legate de literație. A doua și principala parte este dedicată mărturiilor privind testarea și implementarea resurselor în cadrul clasei. Apoi, vom discuta despre modul de asigurare a sustenabilității proiectului, după care vom prezenta o concluzie.

CE ESTE ABORDAREA STORIAS?

Având în vedere că proiectul nostru vizează îmbunătățirea abilităților de literație a elevilor de vârstă școlară primară, abordarea STORIAS se bazează pe dezvoltarea și aplicarea directă a celor trei rezultate mai „practice” ale proiectului nostru: Storiaskits, povestiri participative și un ghid pedagogic.

Având în vedere acest lucru, **abordarea STORIAS este compusă din trei faze** (sau etape) care corespund rezultatelor menționate mai sus:

Faza 1

- Profesorii din învățământul primar citesc Ghidul pedagogic pentru a se familiariza cu scopul și obiectivele proiectului.
- Apoi, profesorii aleg să citească o poveste din lista noastră de 24 de titluri, alcătuită din legende, povestiri și relatări despre personaje istorice din Franța, Belgia, Italia, Grecia, Polonia și România. Fiecare dintre povești se adresează uneia dintre cele trei grupe de vârstă ale elevilor: 5-6 ani, 7-8 ani și 9-10 ani.
- Lucrând pe baza storybooks care însoțesc Storiaskits, copiii vor lucra pe baza activităților de scriere de mână.

Faza 2

- Folosind instrumentul de povestire care corespunde poveștii citite elevilor (cum ar fi: origami, harta poveștilor, silent book theatre și altele), profesorii vor repovesti povestea în fața clasei.
- Pentru a facilita o învățare mai practică în timpul acestei activități, profesorul ar trebui să îi invite pe copii să relateze ei înșiși, pe rând, povestea folosind instrumentul de povestit din exemplul lor sau, dacă timpul permite, profesorul le poate propune să creeze împreună instrumentul pe baza materialelor furnizate.

Faza 3

- Trecând la activitatea Poveste participativă, în funcție de povestea pe care ați ales-o, fie veți citi un rezumat al poveștii cu clasa dumneavoastră și veți îmbogăți fiecare foaie (Îmbogățirea poveștii participative), fie veți rezuma oral povestea înainte de a le prezenta copiilor sugestiile de scriere de pe fiecare foaie (Poveste participativă de co-creare).
- Continuați să lucrați pe fișe abordând diferite subiecte de scriere, invitându-i pe elevi să își folosească creativitatea și imaginația pentru a scrie noile lor povești.
- După ce poveștile lor sunt scrise, puteți alege să îi înregistrați pe elevi citindu-și creațiile.

Suntem convinși că această combinație dintre aceste faze și cronologia în care se desfășoară este propice pentru a **activa imaginația, implicarea și concentrarea elevilor** în timpul activităților de povestire, deschizând calea pentru îmbunătățirea competențelor de citire și scriere.

ACCESIBILITATEA RESURSELOR STORIAS

Resursele STORIAS au fost create cu gândul la incluziune - acest lucru înseamnă că ne-am asigurat că designul și conținutul materialelor folosite de elevi (Storiaskits și Povești participative) **se adaptează la necesitățile celor cu nevoi speciale de învățare**. Fiind unul dintre grupurile noastre țintă, elevii cu tulburări de învățare reprezintă 9-12% din populația școlară din Europa. În special, acești elevi se luptă cu două componente esențiale ale literaturii: cititul și scrisul.

În ceea ce privește cititul, acest lucru se manifestă sub forma unor probleme de conștientizare fonologică, adică abilitatea de a identifica și pronunța părțile vorbite ale cuvintelor și propozițiilor. Această provocare duce apoi la ortografie, recunoașterea cuvintelor, dezvoltarea vocabularului și fluența cititului defectuoase. **În ceea ce privește scrisul**, tulburările de învățare se manifestă prin provocări în ceea ce privește scrisul de mână (actul fizic de a pune literele pe hârtie) și exprimarea scrisă. Pentru a fi capabil să își scrie gândurile într-un mod organizat și structurat, elevul trebuie să urmeze instrucțiunile profesorului și să demonstreze formarea corectă a literelor, ortografia, punctuația, gramatica și vocabularul.

Cercetările și propria noastră experiență ca experți în educație au arătat că elevii cu tulburări de învățare se pot dezvolta în medii care fac ajustări rezonabile în funcție de nevoile lor și care le evidențiază punctele forte. Modul în care am ținut cont de aceste aspecte este dublu - **crearea unui design accesibil și crearea unui conținut accesibil**.

Proiectarea accesibilă presupune realizarea de materiale de învățare care să acorde prioritate ușurinței în citire și utilizare:

- Utilizarea unui limbaj literal și ușor de înțeles în locul metaforelor și al argoului
- Fiind cât mai expliciti în limbajul nostru, prin precizarea clară a aspectelor principale și a personajelor din povești - de exemplu, în loc să folosim prea des pronumele subiect „el” sau „ea” la începutul propozițiilor, optăm pentru repetarea numelui personajului.
- Specificarea momentului în care au avut loc acțiunile din poveste (cu mult timp în urmă, mai întâi, apoi, după aceea, în cele din urmă etc.) pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă cronologia evenimentelor.

- Aplicarea spațierii de 1,5 rânduri, a fontului Sans Serif și a alinierii la stânga pentru toate textele.
- Utilizarea unei tehnici multisenzoriale pentru a cunoaște fiecare poveste: elevii fac cunoștință cu poveștile mai întâi cu urechile (ascultând poveștile), apoi cu mâinile și ochii (folosind instrumentele noastre de povestire și exercițiile din cartea de activități) și apoi cu vorbirea (relatând poveștile în propriile cuvinte).

Conținutul accesibil presupune realizarea de materiale de învățare care să vizeze provocările legate de literație:

- **Provocarea de literație # 1: Descifrarea sensurilor poveștilor**

Resursele noastre de povestire folosesc obiecte concrete, cum ar fi figurinele din Cutia cu povești, ca o cale de asimilare a informațiilor din poveste. Prin implicarea activă folosind instrumentele noastre și jucând scene din poveste, elevii învață că înțelegerea cuprinde mai mult decât simpla citire; aceasta include comunicarea non-verbală, emoțiile și motivele. Prin intermediul acestor activități, elevii pot aprofunda narațiunea, punându-și întrebări importante, cum ar fi de ce un personaj simte într-un anumit fel, cum își exprimă emoțiile și ce urmărește să obțină. Întrupând personajele, elevii dobândesc o înțelegere mai bogată a nuanțelor din poveste și își îmbunătățesc abilitățile de înțelegere.

- **Provocarea de literație #2: Dexteritate și abilități motorii**

Our hands-on storytelling tools not only stimulate the development of motor skills but also boost hand-eye coordination. Through manipulating various objects and assembling different components, pupils develop fine motor skills, fostering improved control in their movements. This can be experienced through activities such as origami: the intricate folds require a harmonious coordination between the hands and eyes, leading to improved hand-eye coordination, accuracy, and precision. This newfound dexterity is useful for various other activities, including reading and writing tasks (such as tracking text).

Instrumentele noastre practice de povestit nu numai că stimulează dezvoltarea abilităților motorii, dar stimulează și coordonarea mână-ochi. Prin manipularea diverselor obiecte și asamblarea diferitelor componente, elevii își dezvoltă abilitățile motorii fine, favorizând un control îmbunătățit al mișcărilor lor. Acest lucru poate fi experimentat prin activități precum origami: pliurile complicate necesită o coordonare armonioasă între mâini și ochi, ceea ce duce la îmbunătățirea coordonării mână-ochi, a acurateței și a preciziei. Această dexteritate nou descoperită este utilă pentru diverse alte activități, inclusiv pentru sarcini de citire și scriere (cum ar fi urmărirea textului).

- **Provocarea de literație # 3: Exprimarea verbală**

Instrumentele noastre de povestire folosesc figurine și păpuși pentru a aborda diverse probleme de vorbire, inclusiv probleme de articulare, dificultăți de fluentă, dificultăți de procesare a sunetului și lipsa de încredere în vorbire. Aceste instrumente servesc drept medii dinamice pentru dramatizarea conceptelor și învățarea regulilor de conversație. Prin intermediul mișcărilor marionetelor, pot fi învățați termeni spațiali și temporali și pot fi demonstrate acțiuni și vocabularul verbelor. Această spontaneitate îi ajută pe copiii cu întâzieri de vorbire sau cu dificultăți de vorbire să se simtă în largul lor, creând o atmosferă relaxată, propice comunicării. Ca urmare, aceste interacțiuni nu numai că întăresc relațiile profesor-elev, dar încurajează și o mai mare comunicare, asigurând o bază valoroasă pentru îmbunătățirea abilităților de vorbire și de limbaj.

- **Provocarea de literație #4: Memorarea**

Natura dinamică a narațiunilor din poveștile noastre captivează atenția elevilor și implică mai multe simțuri, facilitându-le astfel reținerea și memorarea informațiilor. Pe lângă prezentările dramatice, instrumentele noastre, cum ar fi Harta poveștilor, sunt structurate pentru a oferi o imagine de ansamblu detaliată a relațiilor dintre diferitele elemente ale poveștii. Înțelegând structura poveștii, elevii cu dificultăți de memorie pot înțelege succesiunea evenimentelor și contextualiza informațiile, ceea ce le facilitează reamintirea faptelor. În plus, instrumentul nostru Story Card oferă o expunere repetată la concepte esențiale, contribuind la consolidarea memoriei și la îmbunătățirea retenției.

PROVOCĂRILE LEGATE DE DOBÂNDIREA COMPETENȚELOR DE LITERAȚIE ELEMENTARE: PERSPECTIVA ȚĂRII PARTENERE

Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Franța

Atunci când se analizează rezultatele PISA și PIRLS din ultimele două decenii, Franța a **trecut de la o scădere la o stabilizare a rezultatelor sale**, însă acest lucru nu este pe deplin impresionant atunci când se analizează țări care au un context socio-politic similar (Conceicao et al., 2023). Pe lângă obstacolele propriu-zise, efectele lockdown-urilor repetate determinate de Covid-19 au adăugat noi provocări care au avut un impact direct asupra motivației și procesului de învățare al elevilor.

Au fost analizați diferiți factori pentru a explica aceste rezultate. Deși programa școlară franceză a fost revizuită în 2015 pentru a crea o bază comună de lucru și de predare, sistemul școlar francez se confruntă cu **inegalități profunde**. Într-adevăr, disparitățile dintre amplasarea școlilor și mediul social al elevilor creează un decalaj notabil în ceea ce privește competențele de literație ale elevilor (OCDE, 2019). Calitatea predării a fost subliniată ca fiind un alt factor, totuși, din 2015, profesorii trebuie să aibă un masterat în educație pentru a accede la o carieră în educația națională. Cu toate acestea, s-a mai arătat că, pentru a combate lipsa unei forțe de muncă competente, **calitatea recrutării cadrelor didactice a scăzut**, ceea ce, la rândul său, are un impact asupra calificărilor noilor cadre didactice angajate și accentuează inegalitățile teritoriale (Frajerman, 2023). Condițiile de predare au devenit, de asemenea, mai oboseitoare și mai dificile; după cum arată rezultatele PISA, **rata de satisfacție a cadrelor didactice din Franța este una dintre cele mai scăzute** dintre țările analizate („Conditions d'exercice du métier”, 2016). Veniturile mici, relația elev-profesor (Martin, 2023) și epuizarea rezultată din actele în materie de disciplină pe care le manifestă elevii contribuie la condiții mai dificile pentru predarea alfabetizării. Acest lucru are apoi un impact asupra relației dintre profesori și elevi, având în vedere că

elevii au sesizat o lipsă de sprijin și de motivație din partea profesorilor lor. În consecință, climatul școlar nu favorizează condiții de predare adecvate și solicită schimbări în modul de abordare a predării.

Cu toate acestea, nu toate școlile se confruntă cu aceste provocări, dar diferența și inegalitățile dintre amplasarea școlii și elevi reprezintă o realitate care trebuie luată în serios. Aceste diferențe se reflectă în dobândirea competențelor de bază în materie de literație.

Pe lângă această dimensiune socio-politică, faptul că **literația nu apare în programa școlară franceză** este, de asemenea, un element care trebuie luat în considerare. Definiția vagă a acesteia în programa școlară franceză consolidează în mod inevitabil inegalitățile, deoarece se concentrează pe elevii care stăpânesc deja anumite competențe de literație și nu îi include pe cei care au rămas în urmă (Elalouf & Péret, 2022).

În concluzie, este loc de îmbunătățiri în ceea ce privește modul de introducere a competențelor de literație în clasele preșcolare și primare pentru a elimina inegalitățile cu care se confruntă sistemul școlar francez. Instrumentele Storias, prin caracterul lor incluziv, pot fi un dispozitiv interesant de adoptat în clasă pentru a regândi predarea alfabetizării.

Dobândirea noțiunilor de bază privind literația

în Belgia

În ciuda sistemului de învățământ obligatoriu din Belgia, o parte semnificativă a adulților din Federația Valonia-Bruxelles, unde își are sediul partenerul nostru de proiect Logopsycom, se confruntă cu probleme de literație. Studiile de cercetare arată că aproximativ **10 % dintre adulții din Belgia francofonă se străduiesc să îndeplinească sarcinile elementare de citire și scriere** (En Belgique (Francophone), Un Adulte Sur Dix Est Analphabète, 2018; In Belgium, 1 in 10 Adults Have Difficulty Reading and Writing, 2019). Acest număr nu ia în calcul nici măcar elevii al căror nivel de lectură este insuficient, imigranții fără acte, persoanele străine care nu au cetățenie belgiană etc.

Ar trebui, de asemenea, să se examineze componența grupului de persoane cu competențe limitate sau fără competențe de literație. În ciuda unei prejudecăți larg răspândite, persoanele analfabete din Belgia nu sunt formate numai din imigranți. Potrivit unui sondaj realizat în 2016 în Belgia francofonă, persoanele de origine străină reprezintă, în total, 71% dintre analfabeți (59% în Valonia și 70% în Bruxelles)(En Belgique (Francophone), Un Adulte Sur Dix Est Analphabète, 2018).

Analfabetismul afectează o categorie mult mai largă de public și se extinde la generațiile mai tinere, ceea ce infirmă convingerea că problemele de analfabetism se limitează la persoanele în vârstă. Conform celor mai recente statistici PISA privind competențele de citire/scriere din 2018, s-a confirmat o scădere a performanțelor, observată pentru prima dată în 2015: cu un scor de 481, regiunea belgiană francofonă se situează **sub media OCDE** (PISA 2018: Recul En Lecture, Mieux En Mathématiques, Stable En Sciences, 2019). Cel mai alarmant este faptul că, în 2017, **aproape 15 % dintre copii au părăsit învățământul primar** fără certificatul de studii de bază (CEB) (En Belgique (Francophone), Un Adulte Sur Dix Est Analphabète, 2018).

Raportul PISA arată, de asemenea, că decalajul de literație între tinerii imigranți și tinerii de origine belgiană, cu origini socio-economice echivalente, este relativ mic și mai puțin pronunțat decât în alte țări OCDE. Dacă Federația Valonia-Bruxelles se distinge prin inegalități sociale puternice, se pare, prin urmare, că inegalitățile legate în mod specific de originea etnică sau culturală nu se adaugă la acestea.

Cauza principală a acestor provocări poate fi urmărită până la **disparitățile puternice care predomină în sistemul de educație**. Studiile realizate de Fundația Regele Baudouin și UNESCO subliniază impactul factorilor socio-economici asupra rezultatelor educaționale, care nu sunt legate în mod specific de originea etnică/culturală, ceea ce duce la inegalități pronunțate în ceea ce privește accesul la o educație de calitate (Goffinet & Van Damme, 1990).

Furthermore, it seems as if the benchmark for navigating society with limited literacy has increased in Belgium with the proliferation of reading materials and the complexity of writings, as now **many administrative procedures require a higher level of reading skills**. Relatedly, literacy requirements are ingrained in the acquisition of certain rights: policies and regulations, such as the new Belgian Nationality Code, condition **access to citizenship on mastery of reading and writing skills** (Pinchart, 2016).

În plus, se pare că, odată cu proliferarea materialelor de lectură și complexitatea scrierilor, standardele de referință pentru navigarea în societate cu un nivel limitat de literație au crescut în Belgia, deoarece acum **multe proceduri administrative necesită un nivel mai ridicat de competențe de lectură**. În legătură cu aceasta, cerințele de literație sunt încorporate în dobândirea anumitor drepturi: politicile și reglementările, cum ar fi noul Cod al cetățeniei belgiene, condiționează **accesul la cetățenie de stăpânirea competențelor de citire și scriere** (Pinchart, 2016).

Dobândirea noțiunilor de bază privind literația în Italia

Școala este, în primul rând, un loc de întâlnire, de confruntare și de evoluție și unde se consideră de la sine înțeles că copiii învață să citească și să scrie. Cu toate acestea, nu toți copiii au aceleași abilități sau posibilități, deoarece, dincolo de dificultățile de învățare, există situații precum **sărăcia socială și culturală** care pot afecta și întârzia învățarea pentru acești copii. A fi capabil să te exprimi în mod adecvat sau să înțelegi ceea ce ai citit sunt abilități cărora profesorii și familia ar trebui să le acorde atenție și grijă, deoarece din dobândirea acestui tip de cunoștințe derivă capacitatea noastră de a comunica și de a interacționa cu ceilalți.

Prin urmare, devine crucială îmbunătățirea competențelor de literație de la cele mai timpurii niveluri de educație. Nivelul național de literație al Italiei, conform datelor IEA-Pirls, s-a clasat mai sus decât cel al altor țări importante din UE în 2021. Cu toate acestea, s-a constatat, de asemenea, că în Italia, ca și în alte țări, **pandemia a dus la o deteriorare a competențelor de literație în rândul copiilor.**

În plus, analiza datelor interne (testul INVALSI, Progress in international reading literacy study - Pirls) relevă **un decalaj mare între Nord și Sud**, precum și faptul că **unul din patru elevi are un nivel scăzut de competență în citire și înțelegere**. Testele au vizat copiii cu vârsta de 9 ani, deoarece aceasta este vârsta la care ar trebui să fi dobândit deja capacitatea de a citi și de a înțelege și, prin urmare, să folosească aceste abilități pentru învățare. Tocmai la materia „principală”, limba italiană, și în special la limba scrisă și vorbită, se manifestă cele mai mari dificultăți (**doar 20 % dintre ele au obținut rezultate medii ridicate în Nord, în timp ce în Sud peste 40 % au obținut rezultate medii scăzute**). Aceste date pot fi alarmante, deoarece indică cerințe de bază care ne permit să evaluăm sănătatea unei comunități și viitorul care o așteaptă prin intermediul tinerilor săi, care s-au dovedit a fi vulnerabili. Îmbunătățirea competențelor de literație este o prioritate inevitabilă și fundamentală pentru toți, pentru a obține accesul la piața muncii, care devine din ce în ce mai competitivă și unde nivelul de competență crește continuu.

Instituirea unei **Zile Internaționale a Alfabetizării** (8 septembrie) este importantă, dar nu suficientă, deoarece numai prin literație adecvată și ridicată încă din primii ani de educație pot fi eradicate situațiile de sărăcie civilă și excluziune socială. Iar acest lucru este în concordanță cu Obiectivul 4 al Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă (semnată în septembrie 2015 de guvernele celor 193 de țări membre ale ONU), care proclamă că noi toți trebuie să „Furnizăm educație și oportunități de învățare de calitate, echitabile și incluzive pentru toți”.

Dobândirea noțiunilor de bază privind literația

În Grecia

Dobândirea abilităților de bază de literație este o sarcină dificilă în întreaga lume și atunci când materialele didactice disponibile (de exemplu, cărțile) și metodele de predare nu coincid îndeaproape cu cele propuse de principiile pedagogiei alfabetizării, atunci această achiziție poate deveni și mai dificilă. În sistemul educațional din Grecia, înainte de punerea în aplicare a materialelor din 2003 și 2006, mai multe studii și proiecte de cercetare din Grecia au demonstrat că majoritatea elevilor prezentau un **nivel mediu sau scăzut de realizare a discursului scris**, în timp ce succesul lor depindea de mediul social (Fterniati, 2013). Aceste rezultate au fost atribuite naturii materialului didactic, care se baza pe abordarea structurală în predarea limbilor străine și pe practicile didactice relevante, precum și pe lipsa unei formări adecvate a educatorilor (Fterniati, 2013).

În Grecia, Curriculumul național pentru limba greacă în școala primară din 2003 (FEK 2003) și manualele școlare și manualele profesorilor pentru clasa de limbi străine din 2006 (Ministerul Educației 2006), care sunt încă folosite în școlile grecești până în prezent (2023), au oferit material didactic pentru o mai bună dobândire a competențelor de bază și o nouă abordare didactică care are ca scop să îi ajute pe elevi să înțeleagă structura diferită a fiecărui gen și să aleagă mijloacele lingvistice adecvate pentru a produce texte specifice (Fterniati, 2013). În contextul competențelor de bază și al principiilor pedagogiei alfabetizării, „noile” cărți din 2006 promovează obiective ale alfabetizării precum dezvoltarea competențelor de comunicare, predarea sistematică a înțelegerii și producției de texte și predarea competențelor multiple de literație (Fterniati & Manolopoulou, 2019).

În ciuda noului curriculum (2003) și a noilor cărți (2006), care au fost scrise în conformitate cu principiile alfabetizării, și, de asemenea, deși Curriculumul național pentru cursurile de limbi străine în școala primară din Grecia solicită o abordare a predării limbilor străine centrată pe comunicare și pe competența comunicativ-textuală (CTC) (Fterniati & Spintourakis, 2004), rezultatele unor studii par să indice faptul că tipul de instruire oferit în școlile grecești nu a produs rezultatele așteptate (Fterniati & Spintourakis, 2006). Potrivit cercetătorilor, posibilul motiv pentru care copiii nu au competențe de literație pe deplin dezvoltate poate rezulta dintr-o **neconcordanță între așteptările declarate (politica curriculară) și modul în care aceasta este produsă în materiale și practici de predare**. În plus, alte studii grecești au remarcat absența metodelor de predare a limbii axate pe o competență textuală și faptul că practica contemporană de predare a limbilor străine în școlile grecești promovează încă o viziune a limbii bazată pe propoziții, care este departe de pedagogia alfabetizării (de exemplu, Kostouli, 2000; Papoulia-Tzelepi, 2000; Papoulia & Spinthourakis, 2000).

În plus, practicile actuale par să păstreze modelul de transmitere a cunoștințelor, cu accent pe produs și corecții bazate doar pe elemente lingvistice; o astfel de predare nu oferă oportunități interactive și este practic lipsită de dimensiunile discursului comunicativ (Fterniati & Spinthourakis, 2006). După cum menționează cercetătorii, chiar dacă profesorii satisfac cerințele de suprafață ale disciplinelor lingvistice, se pare că metodele specifice de predare a limbilor străine axate pe un mod comunicativ textual fie nu sunt bine cunoscute, fie continuă să își păstreze un statut teoretic și nepractic, în ciuda numeroaselor discuții pe această temă în Grecia.

În concluzie, punând datele științifice împreună cu experiența noastră didactică și observațiile noastre, în ciuda faptului că dispunem de un curriculum și de cărți care respectă, într-o anumită măsură, principiile pedagogiei alfabetizării (dar nu propun materiale didactice și metode interesante pentru îmbunătățirea competențelor de literație), profesorii greci se confruntă cu mari dificultăți în a preda și a-i ajuta pe elevi să își dezvolte competențele de bază de literație. Metodele și practicile lor sunt fie „de modă veche”, fie pur și simplu nu sunt adecvate pentru a-i ajuta pe toți elevii, în special pe cei cu dificultăți de învățare sau generale, **deoarece profesorii nu beneficiază de o instruire formală (adică una administrată de Ministerul Educației din Grecia) privind metodele de predare inovatoare și atractive pentru îmbunătățirea competențelor de literație**, una care ar putea capta interesul elevilor și, astfel, i-ar putea determina să se implice cu adevărat și eficient în sarcinile de literație. Nu în ultimul rând, în cărțile elevilor și profesorilor greci lipsesc exercițiile bine structurate pentru sarcinile de literație orală (de exemplu, producția de genuri orale: narațiune, descriere, argumentare), care sunt necesare înainte de a trece la sarcinile de literație scrisă.

Dobândirea noțiunilor de bază privind literația

în Polonia

Dobândirea competențelor de bază în domeniul literației poate prezenta diverse provocări, iar situația din Polonia poate reflecta unele probleme comune cu care se confruntă elevii din întreaga lume. Iată câteva provocări în dobândirea competențelor de bază de literație și o perspectivă asupra situației din Polonia. Aceste provocări afectează adesea procesul de învățare și pot avea un impact asupra dezvoltării educaționale generale a elevilor.

Primul care trebuie luat în considerare este **accesul la educație**. În anumite regiuni sau în rândul comunităților marginalizate, accesul la educație de calitate și la resurse poate fi limitat. În Polonia, în ciuda unui sistem de învățământ în general bine dezvoltat, pot exista

disparități în ceea ce privește disponibilitatea educației, în special în zonele rurale sau în zonele dezavantajate din punct de vedere economic.

Al doilea factor este legat de **calitatea predării**: eficacitatea metodelor de predare și calitatea educatorilor influențează în mare măsură dobândirea competențelor de citire și scriere. Tehnicile de predare învechite, formarea insuficientă a profesorilor sau lipsa unor abordări inovatoare ar putea împiedica procesul de învățare. Foarte adesea, lecțiile prea puțin antrenante ar putea descuraja elevii în procesul de literație. În unele cazuri, metodele tradiționale de predare ar putea să nu răspundă nevoilor tuturor elevilor. Ar putea exista o lipsă de tehnici de predare inovatoare sau de resurse care să atragă și să sprijine diverse stiluri de învățare.

Al treilea factor care merită menționat este **complexitatea limbii**. Poloneza este o limbă complexă, cu un set propriu de reguli gramaticale, ortografice și fonetice. Stăpânirea acestor complexități poate fi o provocare pentru tinerii cursanți. În plus, pot apărea și **bariere lingvistice**. În rândul vorbitorilor non-nativi sau al comunităților cu medii lingvistice diverse, dobândirea competențelor de citire și scriere în limba oficială poate reprezenta o provocare considerabilă. În Polonia, acest lucru se poate aplica comunităților de imigranți sau grupurilor minoritare a căror primă limbă diferă de poloneză.

În cazul elevilor, următoarea provocare în ceea ce privește literația este legată de faptul că aceștia au **dificultăți de învățare**. Elevii cu tulburări de învățare sau cu nevoi speciale se pot confrunta cu provocări în dobândirea competențelor de bază de literație. Identificarea timpurie a acestor nevoi și oferirea unui sprijin adecvat este crucială pentru progresul lor educațional. În plus, **factorii socio-economici**, condițiile socio-economice, cum ar fi sărăcia sau lipsa de resurse acasă, pot avea un impact asupra capacității unui elev de a se concentra asupra învățării. Acest lucru este deosebit de relevant în Polonia pentru familiile care se confruntă cu dificultăți economice. Un alt factor conex care devine tot mai răspândit este **decalajul tehnologic**. În era digitală de astăzi, lipsa accesului la tehnologie sau la resurse digitale poate împiedica dezvoltarea literației, mai ales având în vedere importanța tot mai mare a alfabetizării digitale alături de competențele tradiționale de literație.

Nu în ultimul rând, **stigmatizările culturale și sociale** au un impact asupra nivelului de literație. Atitudinile sociale față de educație, în special în anumite comunități, pot constitui obstacole în calea dobândirii competențelor de bază de literație. Aceasta ar putea include factori precum prejudecățile de gen sau normele culturale care devalorizează educația, ceea ce ar putea avea un impact asupra dorinței de a dobândi competențe de literație.

În Polonia, se depun eforturi pentru a aborda aceste provocări. Sistemul de învățământ a fost supus unor reforme care vizează îmbunătățirea educației timpurii, furnizarea de sprijin suplimentar pentru elevii cu dificultăți de învățare și integrarea metodelor moderne de predare în programa școlară. Programe și resurse speciale sunt adesea alocate școlilor din zonele defavorizate pentru a sprijini dezvoltarea alfabetizării elevilor. Există programe care vizează promovarea literației, inclusiv resurse suplimentare pentru grupurile defavorizate și pentru vorbitorii non-nativi. Inițiativele guvernamentale, împreună cu sprijinul organizațiilor non-profit și eforturile comunității, au ca scop eliminarea acestor decalaje și îmbunătățirea achiziției de literație de bază.

Cu toate acestea, îmbunătățirea continuă a metodologiilor de predare, resursele suplimentare și un sprijin mai personalizat pentru elevi, în special pentru cei care se confruntă cu dificultăți socio-economice sau lingvistice, rămân esențiale pentru a promova cu succes dobândirea literației de bază în rândul elevilor din Polonia.

Dobândirea noțiunilor de bază privind literația

în România

În ceea ce privește evoluția ratei de literație în România, putem spune că procesul de literație a populației a fost unul de lungă durată. Cele mai recente date disponibile sunt din 2016 și arată că peste 98% dintre români știu să scrie și să citească.

Dincolo de cifre, însă, există și noțiunea de „**analfabetism funcțional**”, care se referă la persoanele care știu să citească, dar nu înțeleg ceea ce au citit. Mai exact, o persoană poate reproduce un text verbal sau în scris, dar nu îl înțelege suficient de bine pentru a-l folosi ca resursă pentru succes sau performanță. Semnele grafice sunt recunoscute, dar conținutul ideilor este înțeles doar la un nivel foarte superficial. În contrast, există și noțiunea de **analfabetism absolut**.

Conform definiției date de UNESCO în 1958, un analfabet este o persoană care nu a învățat niciodată să scrie și să citească. Analfabeții funcționali sunt persoane care au frecventat școala și fie au obținut o diplomă corespunzătoare unui nivel de educație, fie au abandonat școala înainte de a obține o diplomă (abandon școlar), dar în ambele cazuri nu au suficiente competențe de bază.

Există două provocări actuale în România. Prima provocare este că **statutul socio-economic din România prezice în mod direct dezvoltarea literației**. Acest statut socio-economic are un efect indirect și este mediat de cogniție și limbaj, ceea ce înseamnă că există discrepanțe între copii atunci când ajung la școală în ceea ce privește abilitățile cognitive și lingvistice, dar atunci când sunt educați eficient, aceste discrepanțe pot fi reduse. Aceasta înseamnă că există mecanisme legate de statutul socio-economic care influențează dezvoltarea literației. De exemplu: un elev de clasa a doua primește un manual gratuit de la stat care are aproximativ 20 de texte, dar dacă copilul are nevoie de ajutoare, de cărți, de lectură suplimentară și dacă uneori are nevoie de meditații, toate acestea vin automat cu un cost suplimentar.

A doua provocare legată de literație care persistă în România este faptul că **elevii sunt educați ca și cum ar fi un grup omogen**. Cele mai multe ore sunt predate într-o manieră unică, ceea ce este avantajos pentru anumite domenii de învățare a literației (cum ar fi ortografia, care este destul de transparentă și poate fi decodificată automat mai ușor); cu toate acestea, alte domenii s-ar descurca mai bine cu o **abordare de învățare mixtă** care ar putea fi facilitată de digitalizare. Acest lucru le-ar permite profesorilor să se concentreze pe grupuri mai mici, în funcție de nevoile lor specifice de literație.

**TESTAREA ABORDĂRII
STORIAS: Testimoniale de
la profesori și elevi**

CONTEXTUL TESTĂRII

Așa cum am menționat, proiectul Erasmus+ STORIAS își propune să dezvolte abilitățile de bază de alfabetizare ale elevilor cu vârste cuprinse între 5 și 10 ani prin crearea unor experiențe multisenzoriale de povestire, pentru a le permite copiilor să îmbunătățească cititul și scrisul prin practici vizuale, kinestezice și auditive.

SCOPURILE ȘI OBIECTIVELE TESTĂRII:

Obiectivul testării acestor resurse a fost acela de a analiza dacă grupul nostru țintă (profesori și elevi) le poate considera o completare utilă la orele de alfabetizare (povestire, scriere, citire, gramatică etc.). În legătură cu aceasta, considerăm că testarea resurselor noastre este importantă din mai multe motive:

- 1. Aplicarea în contextul lumii reale:** Profesorii și elevii lor oferă un context real pentru testarea unui proiect, pentru ca noi, în calitate de coordonatori și manageri de proiect, să observăm modul în care metodele și materialele noastre sunt implementate într-un cadru educațional real. Acest lucru garantează că acestea sunt practice, fezabile și eficiente pentru grupul nostru țintă.
- 2. Feedback din partea grupului nostru țintă:** Profesorii, elevii și alte părți interesate pot oferi un feedback valoros cu privire la conținutul, metodele și impactul proiectului. Am folosit opiniile lor pentru a examina dacă interesul și implicarea elevilor au fost susținute și dacă proiectul poate avea impact asupra rezultatelor educaționale.
- 3. Adaptabilitate și posibilitatea de extindere:** Școlile sunt medii diverse, cu elevi cu abilități, medii și stiluri de învățare diferite. Testarea în școli ne permite să evaluăm adaptabilitatea materialelor noastre, cu scopul final de a se adresa unei game largi de elevi, în special celor cu tulburări de învățare specifice (SLD).
- 4. Identificarea provocărilor și evidențierea punctelor forte:** Testarea în școli ne ajută să identificăm punctele forte ale abordării noastre, precum și provocările care ar putea apărea în timpul utilizării resurselor noastre, cum ar fi constrângerile materiale, limitările de timp sau lipsa de relevanță a curriculumului.

5. Dezvoltarea competențelor: Punerea în aplicare a proiectului în școli oferă profesorilor posibilitatea de a-și îmbunătăți metodele de predare prin aplicarea unei tehnici multisenzoriale și participative la exercițiile de alfabetizare. În plus, competențele profesionale ale celor implicați în execuția proiectului sunt vizate datorită schimbului continuu de cunoștințe în parteneriat și creării de materiale pedagogice.

METODOLOGIA DE TESTARE:

Calendarul – testarea proiectului nostru s-a desfășurat în două etape, între octombrie 2022 și ianuarie 2023 (faza de testare „pilot”) și între octombrie 2023 și ianuarie 2024 (a doua fază de testare).

Locație – testarea a avut loc în contexte formale și non-formale cu profesori și elevi din învățământul primar din țările parteneriatului: Franța, Belgia, Italia, Grecia, Polonia și România.

Materiale testate – ambele faze de testare au evaluat trei rezultate ale proiectului: Storiaskits, Poveștile Participative și Ghidul Pedagogic Stories.

- În prima fază au fost testate 3 Storiaskits (Story box, Teatru de Umbre, Teatrul mut) și 3 Povești Participative (fie de Îmbogățire și/sau Co-Creare), corespunzătoare celor 3 povești legate de mituri/legende/povești europene prezentate copiilor: Manneken Pis (5-6 ani), Floarea de ferigă (7-8 ani) și Orfeu și Euridice (9-10 ani)
- În a doua fază au fost testate 9 Storiaskits (incluzând Kamishibai, Harta poveștii, Story cards, Myriorama și Origami), 9 Povești Participative (fie de Îmbogățire și/sau Co-Creare), corespunzătoare celor 3 povești legate de mituri/legende/povești europene prezentate copiilor și în funcție de grupa de varstă:
  - 5-6 ani: Karl Katz, Greuceanu, Calea Lactee
  - 7-8 ani: Cupidon și Psyche, Labirintul, Cel mai puternic vrăjitor
  - 9-10 ani: Icar, Harap Alb, Sfantul Graal

În plus, fiecare partener a mai creat încă 2 Storiaskits și 2 Povești participative pentru testare, corespunzând celor 12 povești legate de eroii naționali din cele 6 țări partenere (câte 2 pentru fiecare țară):

- Franța: Olympe de Gouges și Simone de Beauvoir
- Belgia: Hergé și Jacques Brel
- Italia: Eleanor of Toledo și Margherita Hack
- Grecia: Konstantinos Kanaris și Kallipateira
- Polonia: Marie Curie și Nicolaus Copernic
- România: Ștefan cel Mare și Henri Coandă

Acest lucru echivalează cu 11 Storiaskits și 11 povestiri participative pregătite pentru testare pentru a doua fază a testării proiectului.

- Ambele faze de testare au inclus, de asemenea, testarea Ghidului pedagogic, destinat exclusiv profesorilor și altor actori din domeniul educației, pentru a fi citit înainte de testarea Storiaskits și Povestiri participative, pentru a obține o mai bună înțelegere a proiectului și a resurselor sale.
- În total, în cele două etape au fost testate 12 povești legate de mituri/legende/povești și 12 povești legate de eroi naționali (24 de povești în total).

Participanții la testare – Participanții la cele două faze de testare au fost profesori și elevi de școală primară. Având în vedere diversitatea parteneriatului nostru, format din 3 organizații de experți și 3 școli, partenerii experți au testat materialele pe plan extern (colaborând cu cadrele didactice din rețelele lor), iar școlile au testat materialele pe plan intern (în clasele lor, cu elevii care frecventează unitățile lor). Înainte de a începe testarea, am stabilit criteriile suplimentare: implicarea a cel puțin 35 de cadre didactice locale și 400 de elevi, dintre care 50 de elevi se confruntă cu dificultăți de educație, fie că sunt geografice, socio-economice sau legate de dificultăți de învățare¹.

- Pentru prima fază de testare, datele noastre arată că materialele au fost testate cu: 20 de cadre didactice, 313 elevi, dintre care 24 se confruntau cu tulburări de învățare sau obstacole geografice.
- Pentru a doua fază de testare, datele noastre arată că materialele au fost testate cu: 20 de profesori, 368 de elevi, dintre care 41 se confruntă cu tulburări de învățare sau obstacole geografice.

În total, fazele noastre de testare au inclus: 40 de profesori și 681 de elevi (65 de tineri care se confruntă cu dificultăți de învățare).

¹ După cum s-a discutat mai devreme în ghid, acest proiect a avut ca prioritate crearea de resurse care să asigure participarea deplină a elevilor care întâmpină dificultăți în activitățile de alfabetizare (citire și scriere, în special), cum ar fi cei cu dislexie.

INSTRUMENTE DE TESTARE:

Pentru a evalua eficacitatea metodei noastre în cadrul proiectului, am folosit un chestionar Googleforms pentru profesori (prima și a doua fază de testare) și un sondaj tipărit pentru elevi (al doilea chestionar) pentru a evalua participanții la test.

Întrebările din ambele chestionare au urmărit să evalueze claritatea fișelor instructive, durata tuturor activităților propuse, utilitatea Storiaskits și a povestirilor participative pentru îmbunătățirea alfabetizării, nivelul de implicare a elevilor și alte criterii.

PROCESUL DE TESTARE ȘI CONSECINȚELE ACESTUIA:

Pentru a pregăti testarea, toți subiecții și-au dat acordul de a participa în mod liber la faza de testare, de a fi eventual fotografiați și/sau de a înregistra elevii citind creațiile lor de povestire. În plus, participanții la testare au fost instruiți să urmeze cele 3 faze ale abordării STORIAS pentru a realiza testarea Storiaskits, a Poveștilor participative și a Ghidului pedagogic (mai multe informații despre această abordare pot fi găsite în secțiunea 1.1 din acest ghid). Toate testele au fost monitorizate de un membru al fiecărei organizații de proiect, pentru a facilita procesul și a clarifica problemele, în cazul în care acestea apăreau.

În urma testării, participanții au răspuns la întrebările din chestionarele menționate mai sus. Răspunsurile lor au oferit un feedback valoros pe care parteneriatul l-a aplicat pentru a îmbogăți și/sau modifica aspecte ale materialelor proiectului.

CUM AM PREGĂTIT PROFESORII PENTRU TESTAREA ȘI UTILIZAREA MATERIALELOR NOASTRE?

Atunci când se implementează metoda Storias la clasă, credem că eficiența ei constă în capacitatea profesorilor de a înțelege filosofia acesteia și de a fi conștienți de toate posibilitățile pe care le cuprinde. Prin urmare, înainte de a utiliza diferitele instrumente Storias cu elevii, considerăm că o **familiarizare prealabilă cu conținutul este esențială**. Pentru a răspunde acestei nevoi, am dezvoltat trei tipuri de resurse menite să pregătească profesorii pentru aplicarea instrumentelor noastre în clasă. Am început prin **redactarea unui ghid pedagogic și a unor fișe tehnice, iar apoi am adăugat un infografic care rezumă diferitele etape ale abordării Storias** pentru a oferi un sprijin vizual suplimentar. Proiectul Storias reprezintă o predare incluzivă, inovatoare și alternativă a alfabetizării. Considerăm că materiale de formare suplimentare, precum cele menționate, sunt, prin urmare, necesare pentru ca profesorii să își adapteze mai ușor practicile și să utilizeze cu încredere noile instrumente.

În plus, proiectul adoptă o atitudine incluzivă prin promovarea resurselor care sunt concepute pentru a fi **adaptate la SLD**. Abordarea Storias intenționează să ia în considerare barierele întâlnite în școlarizarea tradițională pentru a prezenta soluții alternative privind modul de adaptare a predării alfabetizării.

În acest sens, **ghidul pedagogic reprezintă prima întâlnire cu instrumentele și metoda Storias**. Acesta își propune să îi însoțească pe profesori în implementarea resurselor, oferind în același timp un cadru pedagogic și teoretic. Bazat pe cercetări academice și pe cele mai bune practici, acest ghid este conceput ca un suport teoretic care prezintă reflecții, studii și potențialul predării alternative a alfabetizării prin intermediul instrumentelor de artă și povestire. Acest suport servește, de asemenea, la ancorarea proiectului în constatările academice și la dezvoltarea unei metode care se poate baza pe fundamente pedagogice și fiabile. În consecință, aveam nevoie ca acest ghid să fie testat de profesori pentru a obține perspective și puncte de vedere empirice pentru cercetarea noastră. Testarea a servit, de asemenea, pentru a observa dacă ghidul a fost un instrument eficient de pregătire a profesorilor pentru testarea materialelor noastre.

Feedback-urile au fost pozitive și încurajatoare: claritatea și calitatea informațiilor furnizate au fost remarcate în mod pozitiv și ar putea contribui la implementarea unor forme alternative de predare a alfabetizării.

Pe lângă aceste resurse, profesioniștii din domeniul pedagogic pot găsi și alte tipuri de resurse informative pe site-ul nostru, și anume fișele tehnice. **Fiecare instrument de povestire este însoțit de o fișă tehnică** care oferă cititorului o explicație cu privire la originile și funcționarea acestuia, precum și o secțiune ilustrată, pas cu pas, cu privire la modul de construcție. Aceste fișe tehnice au fost create ca un alt instrument de sprijin pentru profesori.

Într-adevăr, **fiecare instrument descrie, de asemenea, beneficiile** pe care le poate avea pentru elevii cu SLD, precum și pentru cei pentru care metodele tradiționale de predare nu sunt relevante. Obiectivul acestor resurse suplimentare este de a oferi profesorilor un document care să cuprindă atât teorie, cât și informații tehnice. Lungimea fiecărei fișe (între 4 și 8 pagini) permite o lectură rapidă chiar înainte de activitate pentru a asigura o utilizare optimă a instrumentelor.

În plus, **aceste fișe le permit profesorilor să se gândească și să își construiască propriile instrumente de povestire**. De asemenea, am ținut cont de accesibilitate, asigurându-ne că fiecare fișă descrie modul în care aceste instrumente pot fi construite cu puțin material și buget.

Prin urmare, aceste instrumente pedagogice și teoretice reprezintă modalitatea perfectă de a fi introdus în metoda Storias înainte de a începe să lucrezi cu Storiaskits și Povești participative. În caz de îndoieli, profesorii pot consulta întotdeauna infografiile și fișele tehnice care oferă informații directe și succinte.

După ce au citit întregul ghid și și-au construit propriul instrument de povestire, îi sfătuim pe profesori să încerce să se descurce cu Storiaskits și Poveștile participative, pentru a da frâu liber creativității și pentru a testa aplicarea practică a instrumentelor Storias în diverse contexte.

TESTAREA KITURILOR STORIAS ÎN CLASĂ

Cum au reacționat elevii la instrumentele narative și de scriere în timpul activităților de povestire?

Această secțiune se concentrează pe interacțiunile elevilor cu instrumentele narative și de scriere din cadrul Storiaskits în timpul activităților de povestire în diverse medii din țările partenere.

FAZA DE TESTARE NR. 1

În prima fază de realizare, proiectul a produs douăsprezece povestiri scurte, împărțite pe grupe de vârstă în funcție de subiect și de dificultatea textului. Fiecare poveste, pe lângă textul scris, a fost însoțită de un instrument narativ conceput pentru a facilita înțelegerea copiilor. Fiecare StoriasKit are particularități și utilizări specifice, așa că a fost interesant să le putem testa în situații, țări și medii foarte diferite.

Faptul că toate instrumentele completează narațiunea cu un aspect vizual prin intermediul ilustrațiilor și al imaginilor a contribuit la o mare satisfacție. Copiii din diferite țări au subliniat cât de captivante au fost orele petrecute în aceste activități. La conceperea acestor instrumente, obiectivul principal a fost, de fapt, crearea unui suport care să le faciliteze copiilor atât înțelegerea textului, cât și relatarea poveștii.

Testul a fost împărțit în două părți care se completează:

- 1.** O serie de activități din fiecare Carte de activități care încorporează „exerciții” jucăușe de desen și scriere, concepute pentru a dezvolta motricitatea fină a copiilor cu SLDa, dar binevenite pentru toți ca un moment de descoperire și de joacă. De exemplu, sarcina de a desena fără a lua mâna de pe pagină a avut un mare succes în rândul copiilor care au creat desene și cuvinte din ce în ce mai complexe cu fiecare nouă încercare. Această activitate are potențialul de a îmbunătăți abilitățile motorii necesare pentru scris ale copiilor cu dificultăți disgrafice. Chiar dacă a fost considerată

o sarcină prea simplă pentru elevii din grupa de vârstă 9-10 ani, aceasta ar putea fi încorporată în activitățile de povestire ca o sarcină „relaxantă” de realizat între lecții pentru elevii cu SLD din aceeași grupă de vârstă.

2. Pe de altă parte, cea de-a doua etapă s-a axat pe povestirea cu ajutorul instrumentelor narrative și de scriere. Copiii au răspuns în funcție de grupa lor de vârstă și de dificultatea inerentă a instrumentului narativ. De exemplu: instrumentul SILENT BOOK THEATRE este mai complex decât instrumentul KAMISHIBAI sau TEATRUL DE UMBRE. De fapt, KAMISHIBAI a necesitat ca copiii să fie atenți în principal la povestea care le era spusă și pe care apoi trebuiau să o repete, în timp ce utilizarea SILENT BOOK THEATRE le-a cerut să participe mai întâi la construirea instrumentului.

În general, timpul pe care profesorii l-au dedicat testului a fost considerat bine cheltuit de către elevi, deoarece le-a permis să înțeleagă mai bine poveștile prin plasarea lor în contextul unui joc. De asemenea, activitățile au aruncat o nouă lumină asupra sarcinilor tradiționale de povestire, pe care copiii le considerau adesea prea plictisitoare sau greu de înțeles. Acești factori au făcut ca elevii să lase deoparte ezitarea și timiditatea aproape imediat.

Odată cu utilizarea și repetarea activităților, copiii au raportat că și-au depășit unele dintre temeri și timiditate, și-au îmbunătățit abilitățile de a povesti, au învățat vocabular nou, dar mai ales și-au îmbunătățit abilitățile de ascultare, capacitatea de a vorbi și de a comunica. Multe dintre kiturile noastre StoriasKits sunt reprezentări grafice ale poveștilor (ilustrații, siluete, construcții de obiecte etc.), astfel încât suporturile vizuale au putut servi imediat ca repere pentru evenimentele din povești, având un impact pozitiv asupra memoriei.

Considerații specifice fiecărei țări:

- **Grecia:** Utilizarea instrumentului SILENT BOOK THEATRE a permis copiilor să abordeze lectura și povestirea ca participanți activi, entuziasmându-i și, de asemenea, îmbunătățind colaborarea între ei.
- **Italia:** Copiii italieni au participat cu bucurie și chiar au refolosit metoda în alte activități educative. Copiii s-au simțit liberi să se exprime, iar activitățile de grup au consolidat abilitățile de colaborare și de ascultare. Într-o clasă cu numeroase cazuri de dificultăți de învățare, toată lumea a reușit să participe, datorită faptului că copiii au lucrat în grupuri și pentru că utilizarea povestirii orale ca alternativă la lectură a permis activarea diferitelor mecanisme cognitive. Copiii, imitând rolul de povestitor al profesorului lor, au învățat să își moduleze vocea, să folosească gesturi adecvate,

să își dezvolte abilități emoționale reale învățând să își gestioneze emoțiile și să exerseze empatia față de colegii lor.

- **Polonia:** Folosind TEATRUL UMBRELOR în Polonia, copiii au fost deosebit de implicați nu numai în a spune propria versiune a poveștii, ci și în a asculta cu atenție celelalte grupuri. Chiar și copiii mai timizi au participat și s-au implicat cu încredere în activitate.
- **Belgia, Franța și România:** În aceste țări, copiii au manifestat o legătură puternică cu instrumentele de povestire, deoarece acestea le-au permis să aprofundeze poveștile, îmbunătățindu-și abilitățile de interpretare și munca în echipă. Deși au existat dificultăți în unele cazuri, de exemplu în ceea ce privește punerea în aplicare a TEATRULUI CĂRȚILOR SILENȚIOS, în general copiii au declarat că s-au simțit implicați și pasionați de povești și de instrumentele de povestire.

FAZA DE TESTARE NR 2

Odată cu începerea celei de-a doua faze a proiectului, au fost adăugate noi instrumente narative și douăsprezece povești noi (biografiile ale unor personalități istorice și celebre alese de țările partenere respective) pentru a completa metodologia de testare, combinând și consolidând teoria cu practica. Aceste noi povești au oferit oportunitatea de a demonstra modul în care subiectul istoriei (dar, potențial, și alte subiecte) poate fi povestit și prezentat copiilor într-un mod diferit, permițând nu numai o îmbogățire culturală, ci și transformarea cursurilor tradiționale într-o experiență interactivă și participativă.

Noile completări sunt considerate și mai semnificative în lumina faptului că s-au dovedit deosebit de importante pentru elevii cu nevoi educaționale speciale. Prin urmare, posibilitățile diverse ale noilor instrumente și povești au evidențiat modul în care elevii, cărora li s-a oferit libertatea de a-și da frâu liber creativității din punct de vedere emoțional, intelectual și motivațional, au raportat o îmbunătățire a competențelor orale, a conștiinței de sine și a încrederii în sine.

Instrumentele pe care școlile au avut ocazia să le experimenteze și să le testeze în această a doua fază au evidențiat capacitatea Storiaskits de a stimula gândirea critică și abilitățile de procesare ale copiilor. Un alt aspect fundamental al proiectului evidențiat de aceste teste recente este munca de grup care a stimulat discuțiile, ascultarea reciprocă și, mai presus de toate, dorința de a-și exprima curiozitatea prin acceptarea ideilor celorlalți. Rezultatele testelor au demonstrat cum, pornind de la o bază comună, este posibil ca elevii să creeze ceva original și chiar unic ca povestitori.

Considerații specifice fiecărei țări:

- **Grecia:** Elevii greci au folosit MYRIORAMA pentru a modifica în nenumărate rânduri narațiunea de bază, dar și pentru a desena propriile imagini și scene pentru a continua să modifice povestea, demonstrând modul în care acest instrument a găsit o utilizare suplimentară, dată fiind flexibilitatea și adaptabilitatea sa.
- **România:** În România, unde programa școlară este destul de rigidă, noile instrumente s-au dovedit extrem de eficiente în implicarea copiilor de diferite grupe de vârstă, respectând criteriile de calitate.
- **Italia, Franța, Polonia:** Profesorii italieni, francezi și polonezi subliniază modul în care abordarea propusă de Storias a încurajat descoperirea și, în consecință, dobândirea de noi cunoștințe de către copii. Acest lucru le-a permis acestora să elaboreze soluții originale și să navigheze pe căi independente pentru dezvoltarea deplină și sănătoasă a personalității lor.

Cum evaluează profesorii utilitatea STORIASKITS pentru predarea și învățarea competențelor de citire și scriere

În această secțiune, prezentăm evaluarea cadrelor didactice cu privire la utilitatea STORIASKITS pentru predarea și învățarea competențelor de citire și scriere în urma a două faze de testare care au fost realizate de către țările/partenerii proiectului STORIAS.

FAZA DE TESTARE NR. 1

Profesorii au considerat că materialele STORIASKIT sunt adecvate nivelului de alfabetizare al elevilor, foarte atractive pentru elevi, utile pentru îmbunătățirea alfabetizării și destul de ușor de pregătit ca activitate în clasă. A fost o convingere comună că utilitatea materialului constă în capacitatea sa de a-i încuraja pe elevi să se exprime, în timp ce, în același timp, oferă un cadru care îi sprijină în acest proces, acționând astfel ca un facilitator al procesului de învățare.

- Profesorii din grupul țintă de 5-7 ani consideră că întregul proces a fost plăcut și nou și i-a ajutat pe elevi să își îmbunătățească abilitățile motorii fine și să se distreze. Povestea lui Manneken Pis li s-a părut deosebit de interesantă și motivantă pentru a-și îmbunătăți abilitățile de povestire.
- Profesorii din grupul țintă de 8-9 ani consideră că elevii lor s-au bucurat de întregul proces. Le-au plăcut poveștile, s-au arătat interesați și s-au simțit dispuși să discute dilema morală a acestora.
- Profesorii din grupul țintă de 10-11 ani au comentat efectul motivațional pe care STORIASKITS l-a avut asupra elevilor lor. Aceștia au fost profund implicați în proces, s-au simțit dispuși să participe, să învețe povestea, să creeze personaje, să devină actori ai poveștii și să compună propria lor versiune a poveștii. Chiar și elevii care, de obicei, nu manifestă un interes pentru subiectele de literatură s-au bucurat cu adevărat de proiect și au participat activ.

În plus, s-a afirmat că elevii s-au bucurat în mod deosebit de crearea instrumentului STORY BOX și de personajele poveștii, precum și de activitățile care au implicat desenarea pe hârtie fără a-și lua mâna de pe ea. Profesorii au comentat, de asemenea, implicarea elevilor lor în activitățile care au implicat păpuși și povestirea cu umbre, precum și toate activitățile care au implicat recrearea personajelor și a locurilor din poveste. În ansamblu, STORIASKITS au

fost considerate instrumente foarte utile, care îi implică pe copii în activități practice în care aceștia pot coopera, gândi creativ și experimenta un proces de învățare care diferă cu mult de structurile tradiționale de predare.

FAZA DE TESTARE NR 2

Profesorii din grupul țintă de 5-6 ani au declarat că: materialele Storiaskits au fost adecvate nivelului de alfabetizare al elevilor lor, captivante, utile pentru îmbunătățirea alfabetizării și ușor de pregătit; creativitatea a fost exprimată liber, elevii considerând ORIGAMI o activitate deosebit de distractivă și captivantă, iar STORY MAP a fost considerată o activitate reușită pentru a-i captiva pe elevi cu evenimentele cronologice ale unei povești. Profesorii au lăudat varietatea de activități interesante și captivante care au stimulat creativitatea, motivația și colaborarea dintre copii. Adaptabilitatea activităților a permis fiecărui elev să se implice în funcție de aptitudinile sale și să experimenteze noi metode de învățare aplicabile în diverse contexte.

Profesorii din grupul țintă de 7-8 ani au declarat că: materialul creat a reușit să îi motiveze pe elevi și, pe de altă parte, i-a ajutat să producă discurs, atât oral cât și scris, ceea ce a fost obiectivul lor principal; elevii au reușit să își îmbunătățească abilitățile de motricitate fină și să creeze finaluri alternative ale poveștilor prin utilizarea și amestecarea CARTONAȘELOR CU POVEȘTI; iar HARTA POVEȘTII a fost eficientă în facilitarea povestirii. În general, convingerea profesorilor a fost că contribuția proiectului la incluziunea și participarea activă a elevilor cu tulburări de învățare și deficit de atenție a fost semnificativă. În concluzie, elevii

au fost motivați să lucreze în colaborare și s-au simțit confortabil în a se exprima și a se provoca pe ei înșiși.

Profesorii de la grupa de vârstă 9-10 ani au declarat că: materialele Storiaskit au fost considerate foarte adecvate pentru nivelul de alfabetizare al elevilor, captivante, utile pentru îmbunătățirea alfabetizării și ușor de integrat în activitățile din clasă; și că elevii au putut să își exploreze punctele forte și preferințele individuale, experimentând metode de învățare inovatoare care ar putea fi aplicate în diverse contexte educaționale. În general, materialele testate și-au demonstrat eficacitatea în îmbunătățirea competențelor de alfabetizare, în promovarea unui mediu de învățare pozitiv și în încurajarea unei abordări multifacetate a educației.

THE STORY	AGE GROUP	STORIASKITS
Manneken Pis	5-6 years	Storybox
Karl Katz	5-6 years	Origami
The Disappearance of the sun and the moon	5-6 years	Kamishibai
For a little bit of split milk	5-6 years	Shadow Theatre
Margherita Hack	5-6 years	Myriorama
The Fern Flower	7-8 years	Shadow Theatre
Eleonor	7-8 years	Story Map
Cupid and Psyche	7-8 years	Story Cards
The Labyrinth	7-8 years	Myriorama
Orpheus and Eurydice	9-10 years	Silent Book Theatre
The Prince and the Bald Man	9-10 years	Myriorama
Icarus the boy who flew too close to the sun	9-10 years	Story Cards
The Quest for the Holy Grail	9-10 years	Story Map

IMPACTUL GENERAL AL STORIASKITS, AȘA CUM A FOST OBSERVAT ÎN CADRUL TESTĂRII

Implicarea și îmbunătățirea nivelului de alfabetizare:

- Materialul reușește să captiveze atenția copiilor prin promovarea unei legături emoționale cu materialul de învățare, facilitând introducerea și consolidarea conceptelor de alfabetizare.
- Instrumentele îmbunătățesc achiziția limbii și promovează dragostea pentru lectură, deoarece elevii absorb modelele lingvistice și explorează în mod independent gramatica și sintaxa, promovând obiceiurile de alfabetizare pe tot parcursul vieții.

Sociabilitatea și colaborarea:

- STORIASKITS sporesc gradul de sociabilitate, schimbul, colaborarea și cooperarea între elevi.
- Instrumentele încurajează un mediu educațional incluziv care valorizează individualitatea și unicitatea fiecărui elev.

Procesul de învățare activă și creativă:

- plasează copiii în centrul experienței de învățare, mutând accentul educațional de la simpla transmitere de conținut la încurajarea participării active și la transformarea lor în protagoniști ai propriei învățări.
- Permite crearea unui mediu de învățare în care greșelile sunt considerate parte a procesului de învățare, nu ceva de care să ne temem.

Gândire critică și înțelegerea valorilor culturale:

- Încurajează elevii să aplice analiza, să facă predicții, să tragă concluzii și să evalueze informațiile, îmbogățindu-le abilitățile de rezolvare a problemelor din mediul academic și din lumea reală.
- Oferă povești și tehnici narrative din diverse culturi, favorizând empatia și înțelegerea în rândul elevilor, sporind astfel conștientizarea culturală.

TESTAREA ÎN CLASĂ A POVEȘTIILOR PARTICIPATIVE

Cum reacționează elevii la abordarea interactivă și participativă a scrierii propriilor povești?

Această secțiune se concentrează pe experiențele și răspunsurile elevilor la abordarea interactivă și participativă a scrierii propriilor povești în cadrul povestirilor participative în țările parteneriatului.

FAZA DE TESTARE NR. 1

Materialele Povești participative, adaptate pentru a se potrivi cu nivelul de alfabetizare al elevilor, s-au dovedit a fi nu numai atractive, ci și instrumentale în sprijinirea îmbunătățirii nivelului de alfabetizare al elevilor și în dezvoltarea abilităților narative în cadrul proiectului Storias. În plus, designul poveștilor a priorizat o mai mare lizibilitate, ceea ce a asigurat că acestea sunt inteligibile și accesibile pentru o gamă largă de elevi.

Natura interactivă a materialelor de povestire participativă a captivat interesul elevilor și a încurajat participarea activă la procesul de povestire.

Prin intermediul unor sarcini de scriere clare și variate (indicații interactive, narațiuni captivante etc.), elevii au fost atrași în experiența povestirii, promovând un sentiment profund de implicare și de investiție în călătoria lor de învățare.

Materialele Povești participative au servit drept instrumente valoroase pentru a sprijini îmbunătățirea competențelor de citire și scriere ale elevilor, oferind sarcini structurate pentru dezvoltarea vocabularului și a gramaticii lor în diferite categorii. Elevii s-au putut concentra pe adăugarea de adjective de caracter, adverbe de modă, cuvinte sonore în propriile versiuni ale poveștilor pilot. Aceste sarcini deschise, ghidate de indicațiile date, i-au ajutat pe copii să-și exerseze abilitățile de scriere descriptivă.

Considerații specifice fiecărei țări:

- **Belgia:** Poveștile au fost apreciate pentru îmbunătățirea competențelor de citire și scriere prin încurajarea exprimării personale, iar profesorii au observat că elevii s-au bucurat în mod deosebit de aspectul creativ, găsind bucurie în procesul de creare a ceva unic.
- **Italia și Grecia:** Pentru elevii din aceste țări, punerea în scenă a personajelor a fost un aspect deosebit de plăcut, fiecare elev găsindu-și un rol în cadrul narațiunii, contribuind la un efort colectiv de povestire. Copiii au folosit în mod activ expresiile faciale și limbajul corpului, ceea ce i-a ajutat să înțeleagă și să se raporteze mai profund la personaje.
- **Polonia:** Pentru elevii mai mici (5-6 ani), povestirea verbală a fost preferată în locul celei scrise, deoarece construirea de propoziții întregi s-a dovedit a fi o provocare. Au fost preferate poveștile de tip co-creație, care le oferă elevilor libertatea de a povesti finalurile în propriile cuvinte, evitând astfel constrângerile sarcinilor formale.
- **România:** Oportunitatea de a dezvolta și de a interpreta versiuni ale poveștii a fost deosebit de atractivă, permițându-le elevilor să devină povestitori și actori în spațiul lor creativ.

FAZA DE TESTARE NR.2

Pentru cea de-a doua fază de testare mai intensivă, una dintre cele mai notabile observații ale elevilor în urma implementării abordării interactive și participative a scrierii propriilor povești a fost nivelul sporit de implicare și entuziasm al acestora. Spre deosebire de metodele convenționale în care scrierea poate fi percepută ca o sarcină solitară, Storias încurajează colaborarea, interacțiunea între colegi și participarea activă a elevilor. Natura participativă a abordării le-a permis elevilor să-și însușească poveștile, insuflându-le un sentiment de paternitate și de mândrie față de creațiile lor.

Participarea la activitățile de scriere a facilitat achiziționarea limbii și extinderea vocabularului, deoarece elevii au explorat cuvinte și expresii noi în contextul narațiunilor lor. În plus, elaborarea narațiunilor a solicitat elevilor să se angajeze în gândirea critică și în rezolvarea problemelor.

Considerații specifice fiecărei țări:

- **Italia:** Elevii mai mici s-au implicat în mod activ în procesul de creare a poveștii cu povestea participativă „Eleonor”, unii dintre ei exprimându-și dorința de a avea mai mult timp, ceea ce indică o implicare profundă în sarcinile de scriere. Legătura lor cu personajele a fost, de asemenea, puternică, prezentând o varietate de răspunsuri emoționale și creativitate. Elevii mai mari au exprimat, de asemenea, o plăcere și o participare unanime la poveștile „Prințul și cheliosul” și „Icar, băiatul care a zburat prea aproape de soare”, sugerând un echilibru bine primit în ceea ce privește provocările și temele de povestire.
- **Grecia:** Materialele de povestire participativă au fost foarte bine cotate pentru că se potrivesc cu nivelurile de alfabetizare ale elevilor și îi implică în mod eficient. Ca și în cazul primei testări, aspectul de dramatizare a fost deosebit de apreciat, sporind capacitatea elevilor de a se exprima și de a empatiza cu personajele.
- **Polonia:** Povești precum „Karl Katz” și „Labirintul” au demonstrat că, în timp ce elevii mai mici (5-6 ani) au considerat că scrierea este o provocare, ei au prosperat în ceea ce privește povestirea orală și împărțirea rolurilor, ceea ce indică o preferință pentru formele de povestire mai puțin structurate și co-creative. Răspunsul general a evidențiat impactul povestirii participative asupra creativității, elevii apreciind libertatea de a crea finaluri narrative unice și de a se implica în colaborarea de grup.

- **România:** Abordarea poveștilor participative i-a responsabilizat semnificativ pe elevi, oferindu-le autonomia de a crea și modifica narațiunile. Procesul a încurajat un schimb vibrant de idei, elevii propunând povești alternative, demonstrând un angajament puternic al copiilor în ceea ce privește gândirea creativă.

Cum evaluează cadrele didactice utilitatea povestirilor participative pentru predarea și învățarea competențelor de citire și scriere?

În această secțiune, prezentăm evaluarea cadrelor didactice cu privire la utilitatea povestirilor participative pentru predarea și învățarea competențelor de citire și scriere în urma a două faze de testare care au fost realizate de către țările/partenerii proiectului STORIAS.

FAZELE DE TESTARE 1&2

Cadrele didactice au constatat că tipurile de povestiri participative CO-CREAȚIE și îmbogățire sunt foarte benefice pentru toți elevii, ajutându-i în special pe cei cu dificultăți de învățare. Aceștia au observat că tipul CO-CREAȚIE simplifică în mod eficient elementele poveștilor, îmbunătățind înțelegerea, creativitatea și autodirecționarea elevilor.

Pe de altă parte, tipul ÎMBOGĂȚIRE a fost remarcat pentru că favorizează o mai bună comunicare, empatie, inventivitate și extinde în mod semnificativ vocabularul copiilor.

Feedback-ul privind poveștile participative a evidențiat rolul acestora în stimularea imaginației și a interactivității în rândul elevilor. Profesorii au raportat o utilizare și o activare sporită a vocabularului, poveștile determinându-i pe elevi să folosească cuvinte folosite mai rar în contexte cotidiene. Adaptabilitatea finalurilor poveștilor a încurajat creativitatea și i-a ajutat pe elevi să facă conexiuni literare, îmbogățindu-le și mai mult experiența de învățare. Cu toate acestea, s-a observat că unele povești conțineau teme complexe sau vocabular care necesitau explicații suplimentare, ceea ce indică necesitatea unui conținut adecvat vârstei.

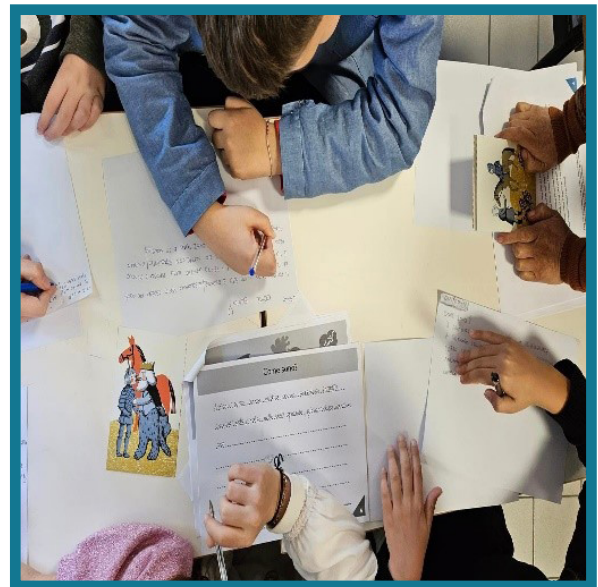
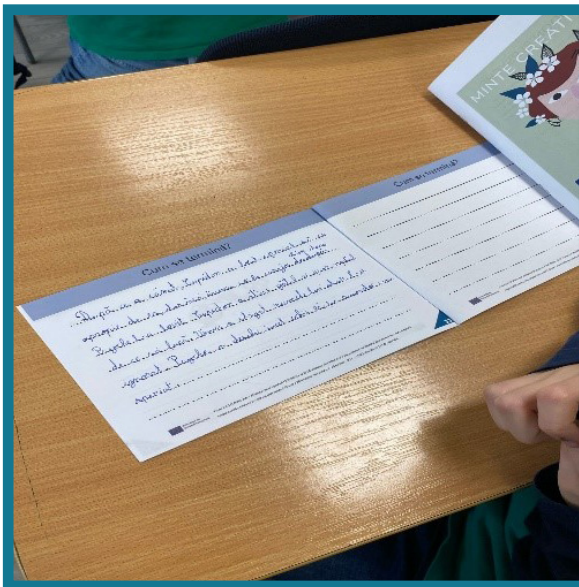
Profesorii au fost de acord în unanimitate că poveștile participative au contribuit la dezvoltarea vocabularului și i-au motivat pe elevi să exploreze genuri literare similare. Deși poveștile au stârnit entuziasm, unii profesori au observat că elevii mai tineri au avut nevoie de sprijin în citirea și înțelegerea unor texte mai lungi și mai complexe. În ciuda acestor provocări, dorința de a descoperi experiențele personajelor a impulsionat implicarea și ambiția copiilor.

Feedback-ul general al profesorilor a fost profund pozitiv, subliniind valoarea educațională a poveștilor participative. Profesorii au apreciat îndrumarea structurată oferită, care nu numai că a îmbunătățit învățarea elevilor, dar a contribuit și la propria lor dezvoltare profesională. Succesul acestor materiale în clasă a fost evident, profesorii observând o implicare sporită a elevilor în comparație cu poveștile tradiționale. Un feedback demn de remarcat a evidențiat interesul nou al unui elev pentru literatură, stimulat de aspectele interactive și creative ale poveștilor participative.

Considerații specifice fiecărei țări:

- **Belgia:** Profesorii belgieni au subliniat claritatea adusă de rezumatele grafice care descriu pașii pentru implementarea cu succes a activităților de povestire participativă. A fost evidențiată abordarea structurată și ghidată a materialelor, care ajută la executarea clară a sarcinilor cu elevii.
- **Polonia:** Materialele pentru poveștile participative au fost lăudate pentru că se potrivesc cu nivelurile de alfabetizare ale elevilor și îi implică în mod eficient. Profesorii polonezi au evidențiat rolul materialelor în stimularea participării creative a elevilor, în special în ceea ce privește scrierea propriilor finaluri sau adăugarea de dialoguri.

- **Grecia:** Educatorii greci au considerat că materialele sunt bine adaptate la nivelul de alfabetizare al elevilor lor și deosebit de atractive.
- **România:** Profesorii români au descris poveștile participative ca fiind „inovatoare și distractive” și favorabile dezvoltării morale a copiilor. Această abordare inovatoare a fost apreciată pentru îmbunătățirea abilităților de citire și scriere și pentru că ajută la dezvoltarea dexterității manuale.
- **Italia:** Poveștile participative au fost considerate adecvate și benefice pentru dezvoltarea alfabetizării, în special pentru a încuraja munca în grup și colaborarea în rândul elevilor mai mici (7-8 ani).

IMPACTUL GENERAL AL POVEȘTILOR PARTICIPATIVE, AȘA CUM A FOST OBSERVAT ÎN TIMPUL TESTĂRII

Dezvoltarea integrală a competențelor de citire și scriere:

- Oferind o gamă variată de sarcini și elemente narative, Poveștile participative facilitează dezvoltarea alfabetizării, de la dezvoltarea vocabularului și învățarea gramaticii până la îmbunătățirea structurii frazei și a elementelor de povestire.
- Copiii sunt încurajați să „rescrie” poveștile, adaptând personajele și intrigile la perspectivele lor, prin co-creație sau activități de îmbogățire, avansând astfel și mai mult abilitățile lor de alfabetizare cu sarcini adecvate vârstei.

Îmbunătățirea colaborării și a creativității:

- Poveștile participative stimulează în mod semnificativ creativitatea și abilitățile de colaborare ale elevilor, oferind cadre structurate, dar flexibile de povestire.
- Inițiativa a contribuit la promovarea unui mediu propice exprimării personale și colaborării în grup în diverse medii educaționale.

Integrarea curriculumului și dezvoltarea elevilor:

- Integrarea poveștilor participative în curriculum-ul de alfabetizare îmbogățește experiențele de învățare ale elevilor, oferind un cadru de dezvoltare a alfabetizării care se adaptează la nevoile unice ale fiecărui elev.
- Implicarea activă cu aceste materiale duce la îmbunătățirea abilităților de alfabetizare, la creșterea încrederii în povestire și pune bazele unui succes continuu în educația pentru alfabetizare.

Incluziune și accesibilitate:

- Poveștile sunt concepute pentru a fi incluzive, permițând participarea deplină a tuturor copiilor, inclusiv a celor cu dificultăți de învățare, la activitățile de povestire.
- Metoda de „povestire participativă” introduce o experiență de povestire dinamică, centrată pe elev, încurajându-i pe copii să modeleze în mod activ narațiunea, devenind astfel participanți activi și nu ascultători pasivi.

3

ETAPA URMĂTOARE

ASIGURAREA SUSTENABILITĂȚII ABORDĂRII ȘI METODEI NOASTRE DE PROIECT

Partenerul francez, Les Apprimeurs, va continua și a început deja să lucreze la o serie de ateliere de lucru bazate pe metoda Storias. Având în vedere expertiza partenerului în domeniul editurilor pentru copii, Les Apprimeurs își propune să vizeze crearea de Leporellos ca mijloc de încurajare a participării active, a creativității și a povestirii în clasă. Suportul Leporello a fost testat în cadrul unui atelier despre Olympe de Gouges. Elevii au colaborat pentru a asambla piese din viața ei pentru a crea un Leporello gigant. Activitatea a fost un succes și a permis abordarea într-un mod ludic a unor valori și evenimente istorice importante. Prin urmare, partenerul francez este foarte dornic să continue să exploreze potențialul instrumentelor Storias prin ateliere de joc de rol pe tema emoțiilor, a moralei și a valorilor. Acest format ar putea fi transpus la alte povești naționale și ar putea contribui la valorificarea patrimoniului, așa cum a dorit să implementeze chiar și un profesor din Ciad în clasa sa.

În plus, Les Apprimeurs este interesat să dezvolte diferitele posibilități pe care le oferă cărțile de activități, în special pentru a lucra despre mitologie. Folosindu-și competențele editoriale, ei caută să difuzeze și să extindă acest tip de suport de învățare în clase, în special în clasele în care copiii au mai puțin acces la lectură.

În plus, Les Apprimeurs sunt, de asemenea, interesați să implice rețeaua lor de biblioteci publice pentru a colabora la o oră de poveste în limbajul semnelor din Franța. Ideea a apărut odată cu kamishibai, care este un suport prețios pentru a reinventa și povesti poveștile într-un mod mai incluziv. În acest sens, ea face legătura între povestire și o altă formă de expresie, militând în același timp pentru promovarea limbajului semnelor pentru toți copiii care vizează perioada simbolică a orei poveștilor.

Partenerul belgian, Logopsycom, va rămâne dedicat asigurării impactului pe termen lung al proiectului și sustenabilității abordărilor sale inovatoare în materie de alfabetizare și incluziune. Un element central al acestui angajament este exploatarea și diseminarea continuă a Storiaskits și a povestirilor participative.

Pentru a face acest lucru, Logopsycom, folosindu-se de expertiza sa vastă în domeniul inovației educaționale și al sprijinului pentru persoanele cu tulburări specifice de învățare (SLD), va continua să găzduiască și să dezvolte ateliere de lucru centrate pe metodologiile proiectului STORIAS. Aceste ateliere se vor adresa educatorilor, profesioniștilor și părinților, echipându-i cu abilitățile și resursele necesare pentru a implementa eficient tehnicile noastre de povestire în diverse medii de învățare. Prin încurajarea înțelegerii principiilor de bază ale proiectului, își propun să perpetueze impactul pedagogic dincolo de durata finanțării.

În plus, colaborarea noastră cu partenerii asociați - școli, organizații educaționale și instituții din Belgia și din Europa - servește ca un canal esențial pentru utilizarea susținută a materialelor STORIAS. Prin integrarea acestor resurse în programele și curricula lor, partenerii noștri vor contribui la asigurarea faptului că abordările inovatoare ale proiectului în materie de alfabetizare continuă să ajungă și să aducă beneficii unui spectru larg de elevi, în special celor cu dificultăți de învățare.

Logopsychom recunoaște, de asemenea, importanța rețelelor și a colaborării în ceea ce privește durabilitatea inițiativelor educaționale. Prin urmare, vom continua să ne consolidăm și să ne extindem rețelele educaționale, împărțând resurse valoroase și cele mai bune practici derivate din proiectul STORIAS. Prin dialoguri continue, parteneriate și implicarea comunității, ne propunem să construim pe baza ecosistemului nostru care sprijină schimbul continuu de cunoștințe și resurse.

Prin ateliere de lucru specifice, colaborarea cu partenerii și participarea activă la rețelele educaționale, ne propunem să ne asigurăm că metodologiile valoroase dezvoltate prin STORIAS rămân influente și accesibile, sprijinind astfel misiunea noastră generală de a promova medii de învățare incluzive și inovatoare pentru toți.

Partenerul din Italia, Grimm Sisters, va folosi experiențele și feedback-ul pozitiv, în timpul diferitelor momente în care materialele dezvoltate au fost testate, pentru a asigura continuitatea metodei. Cu toate acestea, a fost deja pusă o bază pentru ca materialele să continue să fie utilizate și implementate.

De fapt, mai ales după atelierele de lucru cu StoriasKits din Italia, mulți profesori au văzut cum copiii au beneficiat și s-au bucurat de ele și au contactat deja partenerul pentru ca și alți profesori să fie implicați. Intenția este de a promova metoda nu doar în școli, ci și în toate centrele de cultură și agregare, cum ar fi bibliotecile municipale și publice, cu care s-a stabilit o rețea și un feedback.

Profesorii implicați care au experimentat metoda au început deja să o folosească în clasele lor ca o modalitate de lucru alături de predarea tradițională.

Partenerul grec, Școala primară Arsakeio, va încerca să asigure durabilitatea abordării și metodei proiectului „Storias” în următoarele moduri:

1. Utilizarea materialului în cadrul Clubului de lectură săptămânal și al Atelierelor de îndemânare ale școlii noastre, precum și în contextul planificării lunare a activităților creative, cum ar fi în contextul activităților de înțelegere a lecturii, și diseminarea acestuia prin postări pe site-ul principal (arsakeio.gr) și pe rețelele de socializare ale școlii noastre (Facebook / Instagram).
2. Prezentarea procesului de creație și a rezultatelor pozitive ale utilizării materialului din proiectul Storias în predarea noastră, în contextul conferințelor educaționale

internaționale și naționale care, în funcție de tipul conferinței, pot fi însoțite de un articol în proceedings.

3. Prezentarea materialului în cadrul Zilei Porților Deschise anuale (zi de bun venit pentru părinții și copiii interesați să cunoască mai îndeaproape școala noastră).

4. Desfășurarea de ateliere de lucru după-amiaza în incinta școlii sau în cadrul cluburilor after-school în cadrul unor activități de lectură distractivă și activități cu autori invitați.

5. Prezentarea materialului de către elevii noștri în cadrul unor întâlniri live cu elevi și profesori de la alte școli primare din Patras.

6. Desfășurarea de ateliere de lucru, fie în cadrul unor conferințe, fie prin organizarea de ateliere de formare a cadrelor didactice în prefectura noastră. În ceea ce privește cel de-al doilea, acestea ar putea fi fie ateliere de lucru live, fie online (webinarii) pentru profesorii din Departamentul de învățământ primar din Achaia (include 5 municipalități, 332 de școli, primare și grădinițe), unde www.storias.eu va fi transmis participanților, precum și materialul său de utilizare gratuită, pe care aceștia îl vor putea folosi în clasă.

7. Realizarea unor mici sondaje cu date cantitative pentru a căuta dacă există diferențe semnificative din punct de vedere statistic în ceea ce privește calitatea competențelor narative ale elevilor între elevii care au folosit instrumentele narative ale proiectului Storias și elevii care aveau competențe anterioare în sarcini de narațiune. În cazul unor diferențe semnificative, vom promova și susține proiectul nu numai prin ateliere și conferințe educaționale, ci și prin conferințe științifice, unde vom prezenta abordarea Storias pe o bază mai științifică și cu date convingătoare despre rezultatele, efectul și valoarea sa.

8. Prezentarea materialului studenților de la Departamentul de Științe ale Educației și Asistență Socială (pentru profesori) și de la Departamentul de Științe ale Educației și Educație Timpurie (pentru copii de grădiniță) de la Universitatea din Patras, nu numai ca materiale care să fie folosite în timpul practicii lor (cursurile din anii 3 și 4) sau în viitoarele lor clase și în viitoarea lor carieră didactică, ci și ca materiale de cercetare, adică ca materiale pentru cercetarea educațională prin care am putea avea, pe lângă datele empirice din experiența profesorilor, date științifice măsurate prin instrumente de cercetare valide pentru a investiga rezultatele reale ale utilizării materialelor Storias.

Partenerul polonez, MSPEI, va organiza ateliere de lucru menite să formeze și să încurajeze organizațiile participante, educatorii și părțile interesate relevante în implementarea metodelor proiectului. Aceste ateliere se pot concentra pe crearea de storybox-uri, pe dezvoltarea de povești participative și pe utilizarea eficientă a metodologiilor proiectului.

MSPEI intenționează să **colaboreze cu partenerii asociați** pentru a utiliza și promova materialele proiectului. Acest lucru se va face prin încurajarea implicării acestora în utilizarea resurselor, schimbul de experiențe și integrarea abordării proiectului în propriile inițiative.

MSPEI **va disemina, de asemenea, site-ul web al proiectului și materialele** sale prin diverse canale, cum ar fi platforme online, ateliere de lucru sau conferințe. În plus, vor promova o comunitate de specialiști, educatori și factori interesați de metodologiile proiectului. Diseminarea va presupune, de asemenea, stabilirea de forumuri, grupuri de discuții sau platforme online în care persoanele pot face schimb de idei, împărtăși experiențe și își pot oferi sprijin reciproc continuu.

Se vor depune eforturi pentru a **integra abordarea proiectului în programele educaționale formale și informale**. Partenerul va colabora cu instituțiile de învățământ pentru a încorpora metodologiile în programele lor de predare, asigurând durabilitatea și o adoptare mai largă.

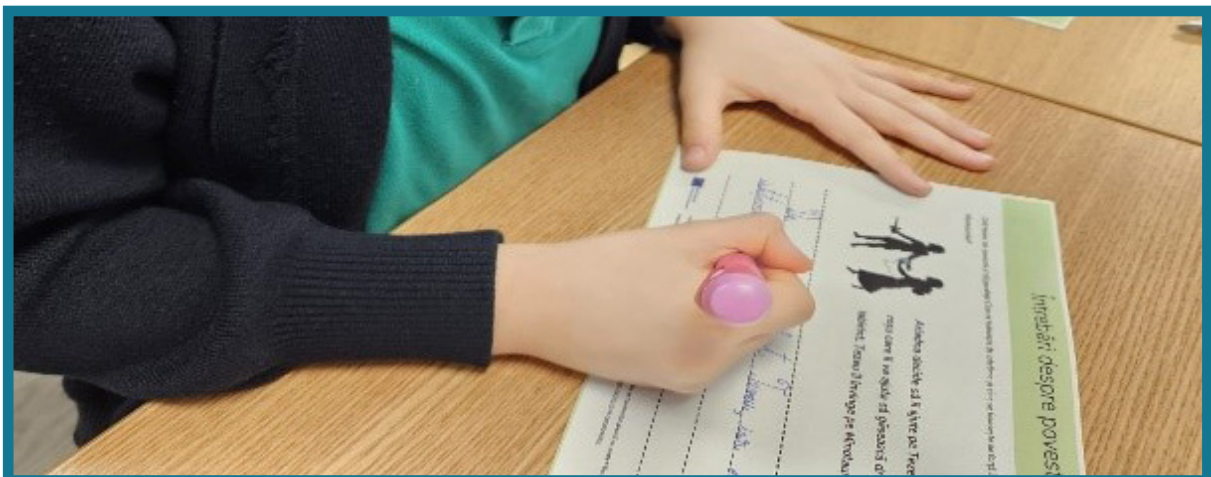
Se va sensibiliza publicul cu privire la beneficiile și succesele proiectului. Eforturile de sensibilizare pot atrage interesul, sprijinul și resursele organismelor guvernamentale, ale ONG-urilor sau ale entităților private pentru a asigura longevitatea impactului proiectului.

Prin punerea în aplicare a acestor strategii, proiectul poate transcende faza inițială de finanțare și poate stabili o moștenire durabilă, asigurându-se că metodologiile sale continuă să aducă beneficii publicului vizat și nu numai.

Partenerul din România, școala primară EuroEd, a pilotat și a prezentat rezultatele proiectului mai întâi învățătorilor și educatorilor angajați de școala primară EuroEd; după ce a analizat cu atenție feedback-ul acestora și l-a încorporat în noile versiuni ale rezultatelor, echipa de management a proiectului STORIAS a participat la întâlnirile lunare ale grupului pedagogic și la întâlnirile grupului de dialoguri profesionale cu cadrele didactice din grădiniță/școală primară și a cerut sugestii despre cum să facă proiectul STORIAS sustenabil și accesibil unui număr mai mare de educatori/învățători și să facă acest lucru în mod consecvent.

Planul include:

- prezentarea proiectului (inclusiv videoclipuri, fotografii, mărturii) în cadrul întâlnirilor lunare ale grupului pedagogic care au loc în mod regulat în România și care ajung la profesioniștii implicați în dobândirea competențelor de alfabetizare pentru grupele de vârstă relevante pentru proiectul nostru;
- un link către site-ul STORIAS cu referire la posibilitatea de a descărca gratuit materialele va fi postat în mod vizibil pe site-ul web și pe canalele de social media ale școlii primare și fundației EuroEd;
- rezultatele vor fi puse gratuit la dispoziția studenților la licență și masterat în pedagogie pentru care profesorii noștri sunt mentori; echipa noastră de proiect va disemina rezultatele către alți parteneri din alte proiecte Erasmus în care școala noastră este implicată.
- dezvoltarea viitoare a proiectului se concentrează pe furnizarea de materiale adecvate profesorilor și pe formarea acestora pentru a dezvolta alfabetizarea copiilor. Astfel, toate rezultatele proiectului vor fi pilotate în școli și modificate pentru a răspunde nevoilor profesorilor și copiilor.

4

CONCLUZII

În general, proiectul STORIAS a fost primit în mod pozitiv, primind aprecieri atât din partea profesorilor, cât și a elevilor. Impactul său este evident prin răspunsul entuziast și feedback-ul pozitiv primit din partea ambelor grupuri, indicând o implementare de succes și un angajament semnificativ față de resursele și fazele de testare ale proiectului. Ceea ce STORIAS a urmărit să demonstreze este importanța învățării creative pentru a stimula abilitățile de scriere și citire ale elevilor. Toate materialele noastre (cărțile de activități, instrumentele de povestire și poveștile participative) au fost concepute pentru a acorda o importanță prioritară incluziunii. Acest aspect incluziv nu numai că asigură faptul că niciun elev nu este lăsat în urmă, dar a deschis, de asemenea, calea pentru învățarea autonomă și independentă. Într-adevăr, colaborarea și gândirea critică dezvoltate cu ajutorul resurselor i-au pus pe profesori în situația de a-i ghida mai bine pe elevi. Elevii, astfel, au putut avea o participare activă și un sentiment mai mare de implicare. Această învățare ghidată i-a împuternicit și i-a făcut să capete încredere în capacitățile lor.

În concluzie, dobândirea competențelor de alfabetizare poate fi promovată într-un mod atractiv, fără a-și pierde dimensiunea pedagogică. Atelierele de lucru la clasă au demonstrat că un mediu de învățare ludic și creativ ar putea stimula învățarea nu numai a competențelor de scriere și de citire, ci și a celor de motricitate orală și fină. În cadrul unor ateliere, profesorii au arătat că și elevii mai timizi au participat la povestiri. Cel mai important, elevii și-au asumat rolul de ascultători respectuoși față de colegii lor, oferindu-le posibilitatea de a-și îmbunătăți competențele de ascultare și de vorbire. Cu alte cuvinte, am putea spune că STORIAS nu este doar o metodă de predare creativă, ci și holistică, în care sunt stimulate toate simțurile, de unde și dorința cadrelor didactice de a o încorpora în programa școlară.

Principala valoare atractivă a metodei STORIAS constă în accentul pus pe faptul că utilizatorii - profesori, părinți și elevi - adoptă și utilizează în mod eficient instrumentele furnizate. Acest lucru a fost realizat prin eforturile și inițiativele susținute ale parteneriatului. Ceea ce face ca metoda să fie dinamică și atât de atractivă este posibilitatea de a merge mai departe și de a adapta materialele la diversele profiluri și niveluri de competență întâlnite în diferite clase. Într-adevăr, STORIAS urmărește să creeze și să susțină o scânteie pentru învățare, invitându-i pe toți cei incluși să spună și să povestească povești în cel mai creativ mod posibil.

BIBLIOGRAFIE

- Conceicao, P., Desclaux, J., & Lacroix, A. (2023). Pirls 2021. 1. <https://doi.org/10.48464/ni-23-21>
- Conditions d'exercice du métier. (2016). Cnesco. <https://www.cnesco.fr/attractivite-du-metier-denseignant/conditions-dexercice-du-metier/>
- Elalouf, M.-L., & Péret, C. (2022). Littératie – alphabétisation – illettrisme – Dictionnaire des termes utilisés en formation. Hypotheses. <https://dicoema.hypotheses.org/351#III.2>
- En Belgique (francophone), un adulte sur dix est analphabète. (2018). La Rédaction Paris Match. <https://www.parismatch.be/actualites/societe/2018/02/22/en-belgique-francophone-un-adulte-sur-dix-est-analphabete-65ZMPI6AXZCSTJCX4CJ2B25Q7Q/>
- Frajerman, L. (2023, July 4). Crise du recrutement des enseignants: « On peut craindre qu'un point de non-retour ait été atteint ». Le Monde.fr. https://www.lemonde.fr/societe/article/2023/07/04/crise-du-recrutement-des-enseignants-on-peut-craindre-qu-un-point-de-non-retour-ait-ete-atteint_6180412_3224.html
- Fterniati, A., & Spinthourakis, J.A. (2004). L1 Communicative-textual competence of greek upper elementary school students. *L1-Educ Stud Lang Lit* 4, 221–240. <https://doi.org/10.1007/s10674-004-1630-6>
- Fterniati, A., & Spinthourakis, J.A. (2006). Implementing a text oriented approach to effect students' textual competence. *The International Journal of Learning*, 12, 309-316.
- Fterniáti, A., & Manolopoulou, I. (2019). Charaktiristiká tou prográmmatos spoudón tou 2011 gia ti glóssa stin protováthmia ekpaídefsi kai grammatismós. Sto Vasiláki, E., Kalmpéni, S. & Kítsiou, R. (Epim.), *Próti glóssa & polyglossía: Ekpaideftikés & koinonikopolitismikés prosengíseis. Praktiká Synedríou Tzartzáneia 2015* (Týrnafos, 6-8 Noemvríou 2015).
- Goffinet, S.-A., & Van Damme, D. (1990). Functional illiteracy in Belgium. King Baudouin Foundation.

- In Belgium, 1 in 10 adults have difficulty reading and writing. (2019). Lire et Écrire. <https://lire-et-ecrire.be/En-Belgique-1-adulte-sur-10-a-des-difficultes-pour-lire-et-ecrire>
- lea-Pirls data elaboration by Openpolis - Con i Bambini (published: Tuesday, May 16, 2023)
- Martin, E. (2023, May 30). France's education crisis is real. <https://www.gisreportsonline.com/r/france-education-crisis/>
- OECD. (2019). PISA 2018 Results (Volume I): What Students Know and Can Do. Organisation for Economic Co-operation and Development. https://www.oecd-ilibrary.org/education/pisa-2018-results-volume-i_5f07c754-en
- Pinchart, S. (2016). Literacy: A social issue above all. Lire et Écrire. <https://lire-et-ecrire.be/L-alphabetisation-une-question-sociale-avant-tout>
- PISA 2018: Recul en lecture, mieux en mathématiques, stable en sciences. (2019). The University of Liege. https://www.uliege.be/cms/c_11423584/fr/pisa-2018-recul-en-lecture-mieux-en-mathematiques-stable-en-sciences

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

Proiectul STORIAS este cofinanțat de programul ERASMUS+ al UE.

Conținutul său reflectă opiniile autorilor, iar Comisia Europeană nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi dată informațiilor prezentate. (Codul proiectului: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).